

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu.....	4
2	Obecná charakteristika školy.....	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	9
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7	Spoluúčast rodičů.....	10
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	11
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	15
5.1	Zaměření školy.....	15
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	15
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	16
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	16
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	17
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	18
6	Vzdělávací obsah.....	19
6.1	Integrované bloky.....	19
6.1.1	Zahrádka se otvírá, copak se v ní ukrývá?.....	19
6.1.2	Podzimními vrátky tam a zase zpátky.....	22
6.1.3	Vánoce jsou, věř mi, skoro přede dveřmi.....	25
6.1.4	Ledový král přicestoval, zahrádku nám začaroval.....	27
6.1.5	Jarní brána otvírá se, jarní brána zelená se.....	30
6.1.6	To je barev, to je kvítí, na zahrádku slunce svítí.....	33
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu.....	36
6.3	Dílčí projekty a programy.....	36
7	Systém evaluace.....	39

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Zahrada dětství

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Klatovy, Studentská 601, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY:

Odloučené pracoviště:

Mateřská škola Zvoneček

Sídlíště U Pošty 682

339 01 Klatovy

KONTAKTY:

e-mail: uposty@klatovskeskolkky.cz

web: www.klatovskeskolkky.cz

REDIZO: 664000444

IČO: 60610476

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Jitka Luňáková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Alena Fryčová a kolektiv pedagogických pracovníků

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Klatovy

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Nám. Míru 62, Klatovy, 339 01

KONTAKTY:

starosta města

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1.9. 2025

VERZE ŠVP: 1

ČÍSLO JEDNACÍ: 39/2021

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 24.6.2021

.....

ředitel školy

Mgr. Jitka Luňáková

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 112 dětí

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 8 pedagogů, 4 provozní pracovníci

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola Zvoneček se nachází ve vnitrobloku Sídliště U Pošty, v blízkosti centra města.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřskou školu tvoří tři pavilony. Komplex dvou panelových patrových pavilonů (budova A, budova B) je spojen s přízemní hospodářskou budovou (C) spojovací chodbou. Do každého pavilonu vede samostatný vstup. Budovu obklopuje revitalizovaná zahrada.

V každé budově jsou dvě třídy, v pavilonu A je 1. a 3. třída, v pavilonu B 2. a 4. třída.

Dopravní dostupnost školy:

V blízkosti je autobusová zastávka, v dosahu je i vlakové nádraží. Ve městě funguje MHD.

Informace z historie školy:

Mateřská škola Zvoneček je škola s dlouholetou historií již od roku 1978. Od 1. 1. 2003 se škola stala odloučeným pracovištěm příspěvkové organizace Mateřská škola Studentská 601, Klatovy 339 01.

V posledních letech byla mateřská škola rekonstruována, proběhla výměna oken, podlahové krytiny, nábytku a došlo k celkovému zateplení budovy. Revitalizací prošla též školní zahrada.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Všechny třídy působí prostorně, jsou uspořádány pro různé skupinové a individuální činnosti. Plochy odpovídají normám příslušných předpisů. Vybavení nábytkem, zařízení umývár a toalet je přizpůsobeno věku dětí. Odpovídají počtu dětí i zdravotní nezávadnosti a bezpečnosti, mají estetický vzhled. Hračky, pomůcky a náčiní je průběžně doplňováno s ohledem na věkové složení tříd. Jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a věděly, kam patří na základě společně domluvených pravidel. Na výzdobě interiéru se podílejí děti svými výtvary. Budovu mateřské školy obklopuje zahrada, která dětem umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Každý pavilon má zahradní sklad pro hračky, odrážedla a další pomůcky k pobytu na zahradě. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Záměr:

- doplnění školní zahrady o další herní prvky
- průběžné doplňování tělocvičného nářadí a náčiní ve třídách
- doplnění dětských knihoven pohádkovými knihami a rozšíření o encyklopedie
- rekonstrukce sociálního zázemí zaměstnanců

3.2 Životospráva

Dětem zajišťuje školní jídelna plnohodnotnou a vyváženou stravu. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě pitný režim a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Denní program přizpůsobujeme potřebám a aktuální situaci. Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku, pokud to umožňují povětrnostní podmínky. Během dne mají děti dostatek příležitostí k volnému pohybu. Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízen náhradní program. Ke spánku na lůžku dětí nenutíme. Učitelé dodržují zásady zdravého životního stylu a jsou dětem přirozeným vzorem.

Záměr:

- vést děti ke společenským normám stolování
- rozvíjet samostatnost a sebeobsluhu
- podporovat zdravý životní styl

3.3 Psychosociální podmínky

Snažíme se vytvářet dětem takové prostředí, kde by se cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Nově příchozím dětem umožňujeme postupnou adaptaci, je vytvořen adaptační program. Učitelé k dětem přistupují přirozeně a citlivě, respektují individuální, vývojové i lidské potřeby. Vytváří pocit vzájemné důvěry, volí přiměřeně náročné činnosti bez přílišného zatěžování. Snažíme se, aby nikdo nebyl znevýhodňován či zvýhodňován. Je respektována osobní svoboda a volnost dětí. Pravidla vzájemného soužití jsou tvořena společně s dětmi. Máme zájem o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, která navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Naším záměrem je partnerský přístup. Učitelky zaměřují činnosti tak, aby každé dítě mělo prostor aktivně se spolupodílet a samostatně rozhodovat. Nabídka činností odpovídá věku i potřebám dětí předškolního věku. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, vyhýbáme se negativní slovní komentářům. Podporujeme zdravé sebevědomí dítěte, učíme je pracovat samostatně i ve skupině, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu. Učitelky se snaží předcházet patologickým jevům chování především prosociálními aktivitami s podporou rozvoje emoční inteligence.

Záměr:

- využívat aktivní spoluúčasti dětí při činnostech
- podporovat samostatné rozhodování

3.4 Organizace chodu

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Děti nachází v mateřské škole potřebné zázemí, klid, bezpečí a soukromí. Adaptační program je přizpůsoben nově příchozím dětem. Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené. Spontánní volné hře je věnován dostatek času, aby děti hru mohli dokončit nebo v ní později pokračovat. Nabízíme činnosti podněcující chuť učit se, experimentovat. Respektujeme individuální tempo každého dítěte. Při individuální, skupinové i frontální činnosti mohou děti pracovat v různě velkých skupinách. Respektujeme osobní soukromí dětí. Dle potřeby mají děti možnost využívat k relaxaci klidných koutků ve třídě. Činnosti plánujeme s ohledem na individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je využíváno jen v nutných případech.

Záměr:

- pravidelně zařazovat do denních programů zdravotně - průpravné cvičení

3.5 Řízení mateřské školy

Na řízení mateřské školy se podílí všichni zaměstnanci. Ve škole je zaveden vnitřní i vnější funkční informační systém. V pracovním kolektivu udržujeme atmosféru vzájemné důvěry a tolerance. Názory a myšlenky každého zaměstnance jsou přijímány, zváženy a podle potřeby využívány pro další rozvoj MŠ.

Práce zaměstnanců je průběžně vyhodnocována, pozitivně motivována a podporována vzájemná spolupráce. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zapojuje dle možností rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. ŠVP je vypracováván všemi pedagogickými pracovníky MŠ. Kontrolní a evaluační činnost smysluplně a užitečně vyvozuje závěry pro další práci. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, PPP či SPC a dalšími kulturními zařízeními v obci.

Záměr:

- poskytovat možnosti pro seberealizaci jednotlivců
- rozvíjet pedagogické diskuze na předem dohodnuté téma v rámci celé MŠ

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují pedagogičtí pracovníci s předepsanou odbornou kvalifikací. Průběžně se vzdělávají v rámci samostudia a na seminářích. Jejich vzdělávání je cílené, tematicky zaměřené, vychází z potřeb a jednotlivých požadavků pedagogů. Vedení školy podporuje profesionalizaci celého sboru. Každá iniciativa učitele, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu, je vítána a maximálně podpořena. Nastavení rozvrhu zajišťuje optimální pedagogickou práci s dětmi tak, aby se učitelky denně na všech třídách překrývaly optimálně alespoň 2,5 hodiny zejména v době řízené činnosti a pobytu venku, pokud to umožňují podmínky školy. Práce všech učitelek se opírá o pedagogické zásady. Zaměstnanci jednají v souladu se společenskými pravidly, chovají se a pracují profesionálně. Mateřská škola úzce spolupracuje se školním speciálním pedagogem, který zajišťuje odbornou pomoc učitelkám pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami či dle aktuálních potřeb MŠ.

Záměr:

- podporovat kvalitu jednotného výchovného působení pedagogů na třídách
- umožňovat výběr vzdělávacích seminářů z dalších institucí dle vlastního zájmu
- zkvalitňovat sebereflexi pedagogů

3.7 Spoluúčast rodičů

S rodiči jednáme otevřeně, s důvěrou, vstřícností a porozuměním. Respektujeme jejich podněty a dáváme prostor spolupráci, která funguje na základě partnerství. K dětem a jejich rodinám přistupujeme individuálně podle konkrétních potřeb. Rodiče mohou vidět své děti a jejich výkony při společných setkáních na různých akcích školy. O všem, co se v mateřské škole děje, jsou rodiče pravidelně a dostatečně informováni. Rodičům poskytujeme přehled o pokrocích v rozvoji i učení dítěte, především denním kontaktem i prostřednictvím předem domluvených individuálních konzultací. Zaměstnanci školy respektují soukromí rodiny. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Mateřská škola doplňuje rodinnou výchovu. Nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Záměr:

- motivovat rodiče k větší účasti na konzultacích a rozhovorech o dětech
- zjistit spokojenost rodičů - dotazníková forma 1x za 3 roky

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se SVP a jeho individualitu. V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky, které dle potřeb konkrétního dítěte doplňujeme. Zajišťujeme spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, případně spolupráci s odborníky mimo oblast školství. V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě. Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga. Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému. S rodiči jednáme citlivě, domlouváme konzultační schůzky k řešení potřeb dítěte.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Zajišťujeme podporu pro děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, při osvojování českého jazyka. Pokud je v mateřské škole 4 a více dětí – cizinců s nedostatečnou jazykovou znalostí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, zřizujeme skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina týdně je rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do skupiny mohou být na základě posouzení potřebnosti zařazeny i jiné děti, které mají obdobné integrační potřeby jako děti cizinci (mladší, s českým občanstvím apod.), a to i do vyššího počtu než osm dětí, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy dětí cizinců. Pokud je dětí - cizinců méně, v povinném předškolním vzdělávání (1-3), je jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných činností.

Při práci s dětmi - cizinci, je využíván podpůrný materiál *Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání*.

Záměr:

- zajišťovat další pomůcky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
- prohlubovat důvěrnou komunikaci s rodiči dětí se SVP

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní dítěti jeho talent rozvíjet. Knihy, didaktické pomůcky, materiály, které dále rozvíjí kognitivní schopnosti dětí, škola průběžně doplňuje. Nadané děti zapojujeme během dne do činností na základě jejich potřeb a oblastí dalšího rozvoje (výtvarná, hudební, pohybová, rozumová oblast...). Pro volné sebevyjádření mají možnost během ranních her, odpoledních činností a režimových momentů. Děti se účastní vystoupení, soutěží, nadstandardních aktivit v MŠ. Učitelky podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Mateřská škola nabízí rodičům spolupráci s PPP pro přesnou specifikaci nadání dítěte a způsob jeho dalšího rozvoje.

Záměr:

- hledat netradiční materiály a pomůcky dle druhu nadání
- prohlubovat znalosti a dovednosti pedagogů v oblasti vzdělávání nadaných dětí

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je částečně vybavena hračkami a pomůckami, které jsou vhodné pro dvouleté děti.

Ve škole jsou pouze heterogenní třídy, ve kterých jsou dětem nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí tříd poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí. K případnému odpočinku slouží různé hrací koutky s dětskou pohovkou.

Koupelny mateřské školy jsou vybaveny sprchovými kouty pro zajištění hygieny dítěte. Šatna je vybavena přiměřeně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Režim dne respektuje individuální potřeby dětí - je zajištěna pravidelnost, dostatek času pro realizaci činností, úprava času pro stravování a dostatečný odpočinek. Zahrada mateřské školy umožňuje bezpečný pobyt venku.

Podmínky pro pozvolnou adaptaci dítěte jsou podrobně upraveny v adaptačním plánu.

Činnosti probíhají většinou v menších skupinkách či individuálně.

Všechny učitelky jednají s dětmi laskavě, ale důsledně, reagují na jejich potřeby. Ve třídách jsou podporovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Záměr:

- podporovat bezproblémovou adaptaci nejmladších dětí do kolektivu třídy

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V naší mateřské škole jsou děti zařazeny do čtyř tříd s heterogenním uspořádáním od 3 do 7 let.

1. třída BROUČCI

2. třída BERUŠKY

3. třída MOTÝLCI

4. třída VČELIČKY

Třídy jsou zaměřeny na všestranný rozvoj a vzdělávání dětí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Pokud to provozní podmínky školy umožňují, jsou děti do jednotlivých tříd zařazovány na základě požadavků a přání rodičů při zápisu.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V rámci kvality výchovně vzdělávací činnosti je zajištěno na většině tříd souběžné působení učitelek na třídách při řízené činnosti, pobytu venku, v době oběda a ukládání dětí na lůžka, ale i při účasti dětí na akcích.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Ředitelka školy na základě dohody se zřizovatelem stanovuje termín zápisu v období od 15.března – 15.dubna a kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy. Na webových stránkách školy, v denním tisku, na stránkách zřizovatele a ve vývěsce školy je zveřejněno vyhlášení zápisu, jeho kritéria a organizace. Přijímání dětí probíhá dle správného řádu. Děti mohou být přijaty i v průběhu školního roku, pokud to umožní kapacita škol.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte má možnost pro dítě zvolit individuální vzdělávání bez pravidelné docházky dítěte do mateřské školy. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. Vedení školy doporučí zákonnému zástupci dítěte oblasti pro jeho rozvoj (vychází z RVP PV) - Desatero pro rodiče, vhodné pracovní listy, odbornou literaturu, materiály a projekty. Mateřská škola ověří úroveň osvojení očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci dítěte další postup při vzdělávání. Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření znalostí.

Povinná školní docházka

S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky povinné. V případě neúčasti na předškolním vzdělávání je zákonný zástupce dítěte povinen nejpozději do tří dnů nahlásit nepřítomnost telefonicky nebo osobně a následně podepsat omluvný list.

Distanční vzdělávání

Ve školském zákoně je stanovena povinnost školy ve vymezených mimořádných situacích zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné a povinnost dětí se tímto způsobem vzdělávat. Povinné vzdělávání distančním způsobem začíná v případě, pokud není možná osobní přítomnost většiny dětí (více než 50%), pro které je předškolní vzdělávání povinné (v rámci jednoho odloučeného pracoviště) a to v době krizových opatření vyhlášených po dobu trvání krizového stavu podle krizového zákona nebo nařízení karantény.

Vzdělávání distančním způsobem probíhá podle rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem. Není povinností je naplnit beze zbytku. Školní řád blíže stanovuje pravidla a organizaci distančního vzdělávání pro MŠ Klatovy.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

VIZE MATEŘSKÉ ŠKOLY

„Stejně tak jako v zahradce pečujeme o rostliny, chceme v naší mateřské škole pečovat o vztahy mezi dětmi, o jejich přirozený růst, rozvoj a harmonii v prostředí plném pohody a přátelství.“

NAŠE FILOZOFIE - ZAHRADA DĚTSTVÍ

V dětské zahradě se odehrává spousta příběhů. Je to místo pro hru, zkoumání a pozorování. Rostou zde zajímavé keře a rostliny, jejichž plody můžeme ochutnat, ale i se v nich schovat, vylézt do výšky, hrát si a dovádět. Objevíme tu hmyz i ptáky, poznáváme nejen zákonitosti přírody, ale i své schopnosti a dovednosti.

Je to prostor, který chrání, poskytuje bezpečí a je možné z něj vyjít ven i se do něj vrátit. Nikdo z nás se neuzavírá za plotem.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

ZÁMĚRY A CÍLE NAŠÍ ŠKOLY

Naše záměry vycházejí z požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, z potřeb dětí, výsledků vzdělávání a evaluace předchozího období. ŠVP je zpracován na období 3 let, je podkladem pro tvorbu TP, které se ročně vyhodnocují a upravují.

1. zdokonalovat pohybové, manipulační a sebeobslužné dovednosti dětí, tělesnou zdatnost a podporovat zdravé životní návyky
2. rozvíjet přirozené poznávací procesy a funkce, řeč, city a vůli dítěte, využívat experimentů, posilovat rozvoj smyslového vnímání na základě vlastních prožitků
3. vést děti k odpovědnosti za své chování a jednání, utvářet prosociální postoje a získávat relativní citovou samostatnost i ochotu spolupracovat
4. osvojit si potřebné dovednosti, postoje, návyky, přijmout základní, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty
5. získávat poznatky o světě kolem sebe a jeho dění, podporovat vztah k přírodě, její ochraně a zásadám ekologie

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

K naplnění stanovených záměrů bude směřovat využití každé příležitosti ke vzdělávání v průběhu celého dne a bude využito následných metod a forem práce.

Metody vzdělávání:

- prožitkové učení - je založené na přímém zážitku dítěte
- kooperativní učení - děti spolupracují na jednom úkolu, domlouvají se, navazují na předchozí
- situační učení - reaguje na momentální situaci a umožní tak dětem něco nového se naučit z konkrétní situace, zážitku
- volná hra - spontánní hra, ve které děti samy určují na co si budou hrát, jak, s kým a s čím
- pozorování - děti jsou v přímém kontaktu s věcmi, bytostmi, jevy a všímají si detailů, vztahů
- prosociální hry - v nich si děti vyzkouší, jak co působí, zda je to příjemné či nikoliv
- integrovaný přístup – umožňuje dětem vnímat souvislosti
- hry – psychomotorické, tvořivé, námětové, prstové, pohybové, taneční, didaktické, smyslové
- komunitní kruh - umožní dítěti vyjádření názoru, hledání řešení, sdělování zážitků, zkušeností
- rozhovory - mohou dětem objasnit situaci, umožní setkání s druhým člověkem (ať vrstevníkem, tak s dospělým)
- praktické činnosti, experiment - děti si ověří své schopnosti, získají nové zkušenosti a osvojí nové dovednosti
- motivace, pochvala, povzbuzení
- kombinace práce individuální, skupinové, frontální
- příklad a vzor k napodobování - základní možnost pro učení dětí

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Pedagogové vedou podrobnou diagnostiku dětí, která vychází z diagnostického materiálu J. Bednářové - Diagnostika dítěte předškolního věku. Vyhodnocování probíhá individuálně u každého dítěte průběžně celý rok. Individuální podpora dětí se zaměřuje na oslabené oblasti. Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) mateřská škola vytváří na základě doporučení školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) škola zpracovává na základě doporučení ŠPZ. ŠPZ vypracování IVP zpravidla nedoporučuje a informace podstatné pro vzdělávání dítěte uvádí v doporučení.

V případě, že ŠPZ vypracování IVP doporučí, postupujeme dále dle těchto pravidel:

- IVP je závazným dokumentem, vychází z ŠVP a je součástí dokumentace dítěte.
- IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte (žádost o IVP je zakomponována do doporučení ŠPZ)
- Může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
- Škola seznámí s IVP zákonného zástupce dítěte a to potvrdí svým podpisem.
- Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a a jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP.

Škola ve spolupráci se ŠPZ sleduje a průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti se v rámci svých možností účastní společných činností, popřípadě se jim jedna z učitelek věnuje a činnosti přizpůsobí jejich potřebám a věku. Pobyt venku volíme podle schopností těchto dětí a přizpůsobujeme ho jejich potřebám. Při stolování poskytujeme nejmenším dětem dostatečný prostor se v klidu najíst, dbáme na utváření správných návyků při stolování, popřípadě dětem pomůžeme. Při odpoledním odpočinku dětem ponecháváme delší čas na odpočinek. Respektujeme pomalejší tempo a dopomáháme nejmenším dětem v sebeobslužných činnostech, jako je svlékání a oblékání, úklid ze stolu, úklid hraček a pomůcek, hygienické návyky apod. K dopomoci nejmenším dětem jsou vedeny i děti starší. V rámci volné ranní hry či odpoledních zájmových činnostech se nejmenším dětem individuálně věnujeme. Snažíme se s dětmi jednat v klidu a vlídně, aby se děti cítily v mateřské škole bezpečně a zvládly odloučení od rodiny.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu.

Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Zahrádka se otvírá, copak se v ní ukrývá?

Název integrovaného bloku	Zahrádka se otvírá, copak se v ní ukrývá?
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku seznámíme nově příchozí děti s prostředím mateřské školy a jejím okolím, s kamarády, zaměstnanci a jejich jmény. Poznáme nová pravidla v kolektivu, která se budeme učit dodržovat. Starší děti půjdou vzorem mladším kamarádům tak, abychom zvládali sebeobslužné činnosti. Usnadníme dětem odloučení od rodiny, aby si uvědomily rozdíl mezi MŠ a rodinou a překlenuly tak obavy z nového prostředí.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vlastní zdraví i životní prostředí všímat si změn a dění v nejbližším okolí
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	získání relativní citové samostatnosti	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

6.1.2 Podzimními vrátky tam a zase zpátky

Název integrovaného bloku	Podzimními vrátky tam a zase zpátky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období si budeme všimnout změn, které nastávají v přírodě a jejich charakteristických znaků. Pomocí smyslů budeme vnímat vůně, barvy, chutě i změny počasí v souvislosti s oblékáním. Zaměříme se na poznávání zvířat, jejich způsob života, rozeznávání rozdílů mezi stromy a keři, ovocem a zeleninou. Upevníme poznatky mezi živou a neživou přírodou, své zážitky využijeme při činnostech v průběhu celého dne. Pokračujeme v prohlubování vztahů mezi dětmi, pravidly soužití a samostatnosti při sebeobsluze.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
sí uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	němž dítě žije	chovat
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větech) chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.1.3 Vánoce jsou, věř mi, skoro přede dveřmi

Název integrovaného bloku	Vánoce jsou, věř mi, skoro přede dveřmi
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Společně prožijeme období plné citů, radostného očekávání a těšení. S příchodem adventu přivítáme čerta a Mikuláše, rozlišíme dobro a zlo. Poznáme lidové tradice a zvyky, užijeme si slavnostní atmosféru, posílíme mezilidské vztahy, pozveme rodiče na vánoční posezení. Obohatíme svůj citový život o zážitky v kolektivu, společně si vyzdobíme třídu, vyrobíme dárečky, vytvoříme slavnostní atmosféru poslechem koled, vánočními básněmi a pohádkami.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	<p>dovedností verbálních i neverbálních</p> <p>rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
<p>má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p>	<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
	<p>poznávání jiných kultur</p>	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>
<p>řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost</p>	<p>rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)</p>	<p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
<p>projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost</p>	<p>rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p>
<p>se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p>	<p>rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)</p>	<p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>
<p>napodobuje modely prosociálního chování a</p>	<p>posilování prosociálního chování ve vztahu k</p>	<p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu</p>

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

6.1.4 Ledový král přicestoval, zahrádku nám začaroval

Název integrovaného bloku	Ledový král přicestoval, zahrádku nám začaroval
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto bloku budeme prohlubovat znalosti a získávat poznatky o dalším období a porovnávat s předcházejícím, objevovat vlastnosti sněhu, ledu, rampouchů, vloček, ale i bláta. Zimu budeme vnímat jako období radovánek a sportování. Zážitky dětí se odrazí v nabídce tvořivých činností. Zapojíme se do péče o ptáky a zvířata, povíme si o tom, jak se o ně starat a tím posilovat vztah ke všem živým tvorům. Povedeme děti k ochraně svého zdraví, předcházení úrazům a správnému oblékání. K rozvoji logického myšlení využijeme různých úloh, zkušeností a situací. Prožijeme radost a veselí v masopustním období.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky,	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog		zformulovaných větách
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	sledovat očima zleva doprava učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat slovní vtip a humor
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zachovávat správné držení těla

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.1.5 Jarní brána otvírá se, jarní brána zelená se

Název integrovaného bloku	Jarní brána otvírá se, jarní brána zelená se
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Nastane čas, kdy navodíme atmosféru jara, všimneme si probouzející přírody, tání sněhu, prvních květin, přilétání ptáků. Zjišťujeme, jak umí sluníčko čarovat, jak působí déšť a vítr na měnící se přírodu. Pozorujeme růst stromů, květin, rašení pupenů,... Symbolem jara jsou mláďata. Kromě pozorování a pojmenování budou děti poznávat, kde zvířata žijí a co potřebují k životu. Povedeme děti nejen k poznávání přírody samé, ale i k její ochraně, jako součástí světa. Seznamujeme děti s tradicemi a zvyky jarních svátků a lidovou tvořivostí. Podporujeme vztahy a vazby mezi lidmi, kamarády a rodinou. Součástí tohoto bloku bude i vedení dětí k orientaci v dopravní výchově.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit utvořit jednoduchý rým sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění,	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	chovat vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými,	rozvoj společenského i estetického vkusu	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)		technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) sledovat a vyprávět příběh, pohádku
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat napsané své jméno sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
volit		
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)

6.1.6 To je barev, to je kvítí, na zahrádku slunce svítí

Název integrovaného bloku	To je barev, to je kvítí, na zahrádku slunce svítí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto období budeme vnímat přírodu plnou vůní a rozmanitých barev, ochutnáme první plody z naší zahrady. Využijeme příznivého počasí k rozmanitým činnostem venku. Povídáme si o počasí, seznamujeme děti s vlastnostmi vody a jejím vlivem na lidi, zvířata, rostliny, užijeme si jí k osvěžení a hrám. K letnímu období patří oslava Dne dětí, výlety, sportování, rozloučení s předškoláky a spousta her a zábavy. Zjistíme, co jsme se naučili, opakujeme si básně, písně, hry a tanečky. Řekneme si, co se nám ve školce dařilo více a co méně a co se nám za celý rok líbilo.

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj schopnosti sebeovládání	rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Vzdělávací obsah se skládá ze šesti částí, vychází z ročního období, lidových tradic a svátků. Je zpracován do integrovaných bloků, které jsou konkretizovány na úrovni jednotlivých tříd, doplňují se a navazují na sebe. Obsahují dílčí cíle, vzdělávací nabídku, očekávané výstupy a klíčové kompetence z každé oblasti.

Vzdělávací oblasti vzájemně prolínají a umožňují pedagogům plánovat činnosti s ohledem na podmínky třídy.

Integrované bloky mají obecnější povahu, v třídních programech je cíl i obsah konkrétně uveden s výčtem činností. Tematické části jsou rozpracovány do týdenních plánů a prolínají se. TVP se připravují průběžně podle situací a potřeb dětského kolektivu.

6.3 Dílčí projekty a programy

Doplňkový program naší mateřské školy

CVIČÍME SI PRO RADOST

- probíhá pravidelně 1x týdně v hale BK na Husově náměstí a v TJ Sokol Klatovy na základě smluvně uzavřených vztahů

záměr:

- osvojování a rozšiřování pohybových dovedností dětí podle jejich předpokladů
- pěstování tělesné zdatnosti
- vytváření vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- využití prostoru tělocvičny, netradičního nářadí a náčiní
- vedení dětí k zdravému životnímu stylu a potřebě aktivity

- příprava na vstup do ZŠ

TVOŘÍME A VYRÁBÍME

- 1x za měsíc se děti schází v keramické dílně
- výrobky si děti odnáší domů k výzdobě interiéru, některými jsou vyzdobeny prostory MŠ, zhotovují se dárky pro nejbližší, možnost zapojení do výtvarných soutěží
- pracuje se skupinou dětí za pomoci dalšího pedagoga
- tematické náměty vycházejí z přírody a okolního dění, opírají se o tradice a svátky, jsou v souladu se ŠVP
- je určeno pro děti se zájmem o výtvarné tvoření
- výběr dětí je prováděn na základě doporučení pedagogů jednotlivých tříd po domluvě s rodiči

záměr:

- rozvoj dětí v oblasti s výtvarného vyjadřování
- rozvoj fantazie a tvořivosti při práci s netradičními materiály
- zdokonalování jemné motoriky při tvarování hmoty
- rozvoj koordinace zraku a ruky pro další rozvoj grafických schopností
- radost z výtvarného tvoření bez ohledu na výsledek
- schopnost objevovat nové možnosti, techniky ,postupy při práci s hlinou a pomůckami
- vedení dětí k trpělivosti, soustředění

PĚVECKÝ SBOR SLUNÍČKO

- děti se schází 1x za 14 dní nebo podle potřeb
- je určeno pro děti s pěveckým cítěním, smyslem pro rytmus a zájmem o zpěv
- soubor reprezentuje MŠ na veřejnosti – advent, vítání občánků, vystoupení na náměstí

záměr:

- rozvíjení pěveckých předpokladů a hudebních dovedností
- cvičení soustředění, postřehu, kooperace- výchova k estetickému vnímání a kladnému vztahu k hudbě
- rozvoj hudební paměti a představivosti, podpora fantazie
- vytváření pěveckých návyků

POHYBOVÝ PROJEKT LVÍČEK

- probíhá 1x týdně ve spolupráci s HC Klatovy
- součástí projektu je kurz bruslení
- určeno pro děti nejstarší věkové skupiny

záměr:

- rozvoj pohybových dovedností
- podpora zdravého životního stylu
- podpora sociálních dovedností
- seznámení s bruslením

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Škola má jasně definovanou vizi a reálnou strategii svého rozvoje zpracovanou jako samostatné dokumenty			
Koncepce a rámec školy	ŠVP vychází z vize školy a je v souladu s RVP a všemi právními předpisy – splňuje kritéria souladu RVP a ŠVP kapitola 13, str. 44			
Koncepce a rámec školy	ŠVP je srozumitelný pro pedagogy i rodiče, pedagogové s ŠVP pracují			
Koncepce a rámec školy	ŠVP je otevřený dokument, reaguje na změny			
Koncepce a rámec školy	Škola funguje podle jasných pravidel, umožňuje komunikaci a spolupráci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) - škola má stanovené vnitřní předpisy a nastavená vnitřní pravidla			
Koncepce a rámec školy	Škola je bezpečné místo pro děti, rodiče i pedagogy, je nastaven: -systém úrazové prevence -prevence forem rizikového chování -podmínky pro psychohygienu dětí i pedagogů, zdravý životní styl			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Výsledky vzdělávání odpovídají očekávaným výstupům podle RVP PV			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Promyšlené systematické vzdělávání směřuje k naplňování vědomostních, dovednostních a postojových cílů			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Je využíváno široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií (doporučené metody a			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	formy práce podle RVP PV)			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Systematické sledování a vyhodnocování úspěšnosti dětí v průběhu a ukončení vzdělávání. S výsledky hodnocení se cíleně pracuje a vyvozují řešení.			
Vzdělávací proces – obsah, průběh a výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání je v souladu s obsahovou nabídkou RVP PV a nezasahuje do oblasti rizik			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Pedagogové uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči, kolegy, vstřícný, respektující přístup - reagují citlivě na potřeby dětí - svým vlastním jednáním podporují prosociální přístup			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Pedagogové si poskytují vzájemně oporu a zpětnou vazbu -předávají si poznatky -využívají formu vzájemných hospitací -týmová spolupráce je efektivní			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji -svoji práci vyhodnocují - pravidelně se účastí kurzů a seminářů -účelné využití samostudia -mají zájem o nové trendy - získané poznatky uplatňují ve své práci			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Úroveň odborné didaktické způsobilosti			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy aktivně řídí, monitoruje a vyhodnocuje práci školy, přijímá účinná opatření			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy aktivně vytváří zdravé klima, pečuje o vztahy mezi všemi aktéry vzdělávání (dětí, pedagogové, rodiče)			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga, vytváří podmínky pro			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	výměnu pedagogických zkušeností mezi školami			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Účinná podpora začínajících učitelů -zpracovaný účinný adaptační program			
Kvalita práce pedagogů, osobní rozvoj pedagogů	Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj -vedení má plán vlastního profesního manažerského a pedagogického rozvoje			
Podmínky vzdělávání - Materiální podmínky	Vedení školy usiluje o udržení dobrého technického stavu školy a jeho zkvalitňování.			
Podmínky vzdělávání - Materiální podmínky	MŠ poskytuje vyhovující materiální podmínky – dostatečné prostory, vhodné vybavení, dostupné hračky, vybavené zahrady, vybavení splňuje hygienické a bezpečnostní normy			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro životosprávu	Škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro životosprávu	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro životosprávu – kvalitní strava, kultura stolování, pravidelný režim, dostatek volného pohybu, každodenní pobyt venku			
Podmínky vzdělávání - Psychosociální podmínky	Škola vytváří podmínky pro fyzické a psychické bezpečí, podporuje příjemné a zdravé prostředí			
Podmínky vzdělávání - Psychosociální podmínky	MŠ poskytuje vyhovující psychosociální podmínky- respektování potřeb, rovné příležitosti, tolerance a respekt vůči jinakosti, pozitivní sebepojetí, respektující komunikace, pozitivní vztahy			
Podmínky vzdělávání - Podmínky organizace školy	Škola má nastavená jasná pravidla pro organizaci vlastní činnosti školy v souladu s právními předpisy			
Podmínky vzdělávání - Podmínky organizace školy	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro organizaci školy – pružný denní řád, adaptační režim,			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	vyvážené činnosti, různé formy činností, čas na spontánní hru, možnost soukromí			
Podmínky vzdělávání - Podmínky řízení MŠ	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro řízení školy – vymezené pravomoci a úkoly zaměstnanců, funkční informační systém školy, podpora týmové spolupráce, podpora motivace a spolupráce zaměstnanců, funkční plánování a kontrolní činnost školy			
Podmínky vzdělávání - Podmínky personálního a pedagogického zajištění školy	MŠ poskytuje vyhovující podmínky personálního a pg zajištění – odbornou kvalifikaci všech zaměstnanců, společně vytvořená funkční pravidla, práci v týmu, překrývání pedagogů, specializované služby školy – ŠSPg			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro spoluúčast rodičů	Naplnění plánu spolupráce s rodiči, informovanost rodičů o činnostech v MŠ o výsledcích vzdělávání dětí. Úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce.			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro spoluúčast rodičů	MŠ poskytuje vyhovující podmínky pro spoluúčast rodičů – ve vztazích panuje důvěra, respekt, účast na akcích školy, pravidelné informování o prospěchu dětí (konzultace), ochrana bezpečí rodiny, diskrétnost, poradenský servis školy, osvěta			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro spolupráci s dalšími organizacemi (ZŠ, ZUŠ, Domov důchodců, neziskové organizace, hasiči, policie, knihovna, zřizovatel, SPC, PPP aj)	Škola aktivně využívá program spolupráce s důležitými partnery s cílem naplňování ŠVP			

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje účinnou podporu dětem s potřebou podpůrných opatření a dbá na to, aby dosahovaly maximálního učebního pokroku			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje podmínky pro vzdělávání dětí s SVP - individualizace vzdělávání, vhodné metody a formy práce, realizace podpůrných opatření, spolupráce s rodiči, SPC, přítomnost AP			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje podmínky pro vzdělávání dětí nadaných - využití potenciálu dětí, podpora dětem vykazující známky nadání			
Podmínky vzdělávání - Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami, děti nadané, děti mladší tří let	MŠ poskytuje podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let (na MŠ Studentská) materiální vybavenost tříd, zajištění bezpečnosti, vyhovující režim dne, adaptační režim, specifické metody a formy práce, laskavý přístup, pozitivní vztahy			
Vysvětlivky	Používání zkratk v textu: ŠSPg – Školní speciální pedagog SVP – speciální vzdělávací potřeby ŠVP – Školní vzdělávací program TVP – Třídní vzdělávací program PPP – Pedagogicko-psychologická poradna SPC – Speciálně-pedagogické centrum TC – Tematický celek IVP – Individuálně-vzdělávací plán AP – Asistent pedagoga VŠJ – vedoucí školní jídelny			